

Kodeks ponašanja

Sadržaj

Poruka predsednika i generalnog direktora Telenor grupe.....	3
1 Uvod	4
2 Naša zajednica.....	5
2.1 Ljudska prava	5
2.2 Uslovi rada	5
2.3 Zdravlje, bezbednost i sigurnost zaposlenih	6
3 Naši odnosi	7
3.1 Životna sredina	7
3.2 Korisnici	7
3.3 Dobavljači	8
3.4 Konkurencija	8
3.5 Korupcija i uzmanje/davanje mita	8
3.6 Pokloni i znak pažnje u poslu	9
3.7 Organizacija događaja i drugi aranžmani.....	9
3.8 Pranje novca	9
3.9 Informacije, komunikacije i mediji	10
3.10 Politička aktivnost	10
4 Naša sredstva	11
4.1 Interna kontrola i ovlašćenje	11
4.2 Sukob interesa	11
4.3 Lični interesi i aktivnosti	12
4.4 Poverljivost	12
4.5 Informacije koje mogu da utiču na cene hartija od vrednosti	13
4.6 Lični podaci i privatnost	13
4.7 Intelektualna svojina	14
4.8 Imovina i osnovna sredstva	14
4.9 Računovodstvo i finansijsko izveštavanje	15
5 Postupanje u slučajevima kršenja Kodeksa ponašanja.....	16
5.1 Prijavljivanje	16
5.2 Sankcije	16

Kodeks ponašanja je u vlasništvu Upravnog odbora Telenora ASA, koji ga je i odobrio 13. decembra 2016. godine

Poruka predsednika i generalnog direktora Telenor grupe

Naše iskustvo u telekomunikacijama stečeno tokom 160 godina, zajedno sa pionirskim duhom i traganjem za znanjima i rastom, doveli su Telenor do sadašnje pozicije – značajne internacionalne komunikacione kompanije. Naš uspeh rezultat je sposobnosti da pružamo usluge koje naši korisnici zaista cene. Postavili smo ambiciozne ciljeve koje ispunjavamo sa dosledno visokim učinkom i visokim etičkim standardima kao osnovom našeg poslovanja širom sveta. Kultura kompanije, koju je teško kopirati, postala je naša prednost u odnosu na konkurente.

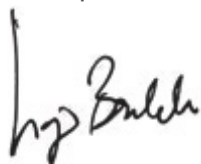
Danas činimo važan deo života naših korisnika i zajednica u kojima žive. Takav položaj donosi nam i odgovornost. U vremenu pred nama biće sve važnije da ostanemo relevantni za naše korisnike, pružajući im upravo ono što je njima najvažnije. Moramo da nastavimo sa građenjem jake i strateški relevantne kulture na svim tržištima na kojima poslujemo. Takođe, moramo da nastavimo da se ponašamo odgovorno i transparentno, što čini osnovu našeg dugoročnog uspeha.

Definisali smo jaku platformu za budući rast, sumiranu u strategiji i Telenor Way-u (Telenorovom načinu rada). Naša strategija objašnjava naše ambicije i šta je to što nam omogućava da ih ostvarimo. Telenor Way definiše naše težnje i postavlja standarde za način na koji poslujemo.

Naš Kodeks ponašanja (Code of Conduct) predstavlja važan deo Telenor Way-a koji, za sve nas, definiše etičke standarde načina na koji vodimo naše poslovanje i nastupamo kao predstavnici Telenora sa punom odgovornošću. On nas vodi kroz svakodnevne dileme i predstavlja osnovu načina na koji se ponašamo kao čuvari Telenorovog integriteta. Kodeks ponašanja važeći je za sve nas, bez obzira na kulturološke i geografske razlike. Ažuriran je s ciljem da pojasni i osnaži naše smernice u vezi s korupcijom i uzimanjem/davanjem mita, u situacijama koje uključuju poklone kao vid poslovne, organizaciju događaja i drugih aranžmana.

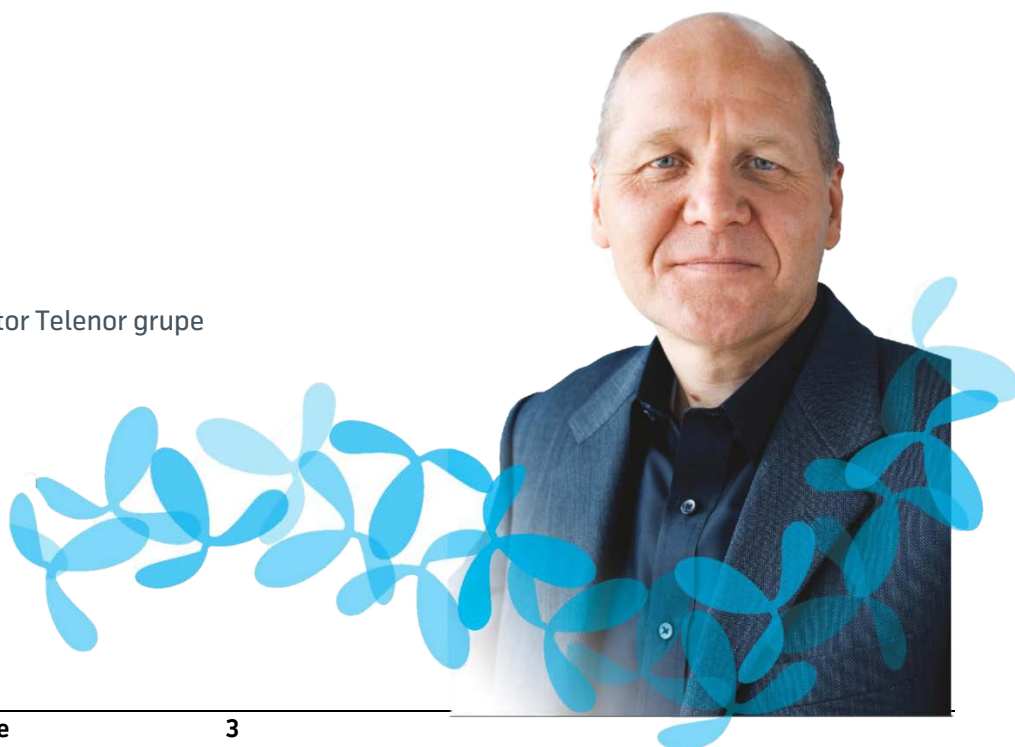
Kako radimo na ispunjenju ciljeva i strateških ambicija, postoji jasno očekivanje da svako u Telenoru odvoji vreme kako bi razumeo elemente Kodeksa ponašanja i usvojio ih kao osnovu načina na koji radi. Svako ima pravo i odgovornost da učini pravu stvar, zato što je to ispravno. Integritet, otvorenost i transparentnost čine samu osnovu kompanije. U Telenoru ne pravimo kompromise po pitanju integriteta, i želim da zahvalim svakom od vas na sadašnjoj i budućoj posvećenosti da naše poslovanje vodimo na Telenorov način – Telenor Way!

Srdačan pozdrav,

Predsednik i generalni direktor Telenor grupe

13. decembar 2016. godine

1 Uvod

Kodeks ponašanja je sastavni deo zvaničnog načina upravljanja u Telenoru. Ovaj Kodeks definiše osnovne principe i etičke standarde, koji čine temelj stvaranja vrednosti u našoj kompaniji. Ti principi i standardi su na odgovarajući način dalje ugrađeni u ostala upravljačka dokumenta, prema potrebi.

Kodeks ponašanja je u vlasništvu Upravnog odbora Telenora ASA koji ga i odobrava i predstavlja ključni element Telenor Way-a, našeg načina poslovanja. Ono što želimo da postignemo pojašnjeno je u viziji, misiji i strategiji. Način na koji želimo da ostvarimo naše ambicije – Telenor Way – sastavni je deo Kodeksa kao naš etički temelj, kao naše vrednosti, pokretači ispravnog ponašanja i naši leaderski stavovi koji našu korporativnu kulturu šire u željenom pravcu.

Ovaj Kodeks će se primenjivati u Telenor ASA i u bilo kom ogranku u kome Telenor ASA, direktno ili indirektno, poseduje više od 50 odsto akcija sa pravom glasa ili u kome Telenora ASA ima kontrolu i vrši je sam ili se ona vrši u njegovo ime.

Telenorov Kodeks ponašanja primenjuje se na članove Upravnog odbora, menadžere i ostale zaposlene, kao i na one koji postupaju u ime kompanije. Kodeks ponašanja ne odnosi se direktno na poslovne partnere kompanije. Međutim, Telenor ne želi da bude doveden u vezu sa poslovnim partnerima koji nemaju odgovarajuće moralne standarde.

Korporativna etika je način na koji se odnosimo jedni prema drugima i prema okruženju. Otkako je uveden 2003. godine, Kodeks je temelj naše korporativne kulture. Svako povezan sa Telenorom poštovaće pravila i smernice koje proističu iz Telenorovih osnovnih vrednosti. U Telenoru želimo da svako pomogne stvaranje zdrave korporativne kulture.

Dok je za neostvarivanje rezultata moguće naći opravdanje, naš integritet nikada ne sme biti ugrožen. To je način na koji ćemo poslovati u Telenoru i stvarati vrednost za naše korisnike, ulagače, zaposlene i svakoga ko ima koristi od usluga koje pružamo.

Kodeks utiče na to kako razmišljamo o svojim postupcima i šta treba, a šta ne treba da činimo. Svaki zaposleni treba da razume način na koji Kodeks utiče na njegov svakodnevni rad i odgovarajući način postupanja. Svaki zaposleni je lično odgovoran za poštovanje važećih standarda.

Neposredni menadžeri će ovaj Kodeks shvatiti kao platformu za poslovne odluke. Takođe će shvatiti sopstvenu ulogu u postizanju, kontroli, proceni i praćenju uspostavljanja etičke atmosfere u skladu sa zahtevima ovog Kodeksa.

Poštovaćemo važeće zakone i propise. U slučaju razlika između tih zakona i propisa i standarda datih u našem Kodeksu ponašanja, primenjivaće se najviši standard u skladu sa važećim lokalnim zakonima.

Iako je delokrug ovog Kodeksa utvrđen tako da obuhvati relevantne etičke oblasti ponašanja, biće situacija u kojima on ne daje eksplicitno usmerenje. U takvim situacijama treba se rukovoditi principom postupanja u najboljem interesu Telenora, i konsultovanja svog lidera kada ste u dilemi kako da postupite.

Za sve nedoumice oko tumačenja ili primene ovog Kodeksa obratite se svom lideru ili ljudima na odgovarajućim funkcijama. Sve prostale nedoumice i pitanja potrebno je proslediti Rukovodiocu Grupe za praćenje primene propisa.

2 Naša zajednica

2.1 Ljudska prava

Osnova

Ljudi imaju pravo na poštovanje, pažnju i dostojanstvo u postupanju. Poslovne prakse Telenora ne mogu biti održive ako naši odnosi sa i među zaposlenima nisu zasnovani na osnovnim ljudskim pravima zaposlenih i uz uvažavanje raznolikosti, kulturnih i drugih razlika.

Naš standard	Telenor podržava i uvažava međunarodno proklamovana ljudska prava, uključujući Deklaraciju i konvencije Ujedinjenih nacija o ljudskim pravima.
Naše ponašanje	<p>Poštujte ljudsko dostojanstvo, privatnost i pravo svakog pojedinca s kojim dođete u kontakt tokom svog rada, i ni na koji način nemojte sami kršiti niti prenebređavati ljudska prava, niti druge navoditi da to čine.</p> <p>Obavestite svog lidera ukoliko uočite bilo koju situaciju kojom se krše Telenorovi standardi.</p>

2.2 Uslovi rada

Osnova

Telenor je posvećen stvaranju uslova rada kojima se unapređuju prakse pravičnog zapošljavanja u kojima se priznaje i ceni etično ponašanje.

Naš standard	<p>Telenor će biti profesionalno mesto rada sa inkluzivnim radnim okruženjem i poštovaće osnovne konvencije Međunarodne organizacije rada.</p> <p>Telenor uvažava i poštuje pravo na slobodu udruživanja i pravo na kolektivno pregovaranje u okviru nacionalnih zakona i propisa.</p> <p>Telenor neće zapošljavati niti ugovarati rad dece, niti bilo koji oblik prisilnog ili obaveznog rada, kako ga definišu osnovne konvencije MOR-a.</p> <p>Telenor se protivi diskriminatornim praksama i učiniće sve u svojoj moći da unapredi jednakost u svim praksama zapošljavanja.</p>
Naše ponašanje	<p>Naši standardi radne sredine odnose se na svakog člana naše raznolike zajednice, u čemu će svi lideri i zaposleni prednjačiti svojim primerom.</p> <p>Neka vaše ponašanje prema kolegama i drugima sa kojima se srećete u poslu odlikuje integritet i poštovanje.</p> <p>Nikakva negativna diskriminacija na osnovu rase, boje, pola, seksualnog opredeljenja, starosti, invalidnosti, jezika, religije, predstavljanja u radnim odnosima, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili društvenog porekla, rođenja ili nekog drugog statusa neće biti dozvoljena.</p> <p>Nećemo tolerisati omalovažavajuće postupanje prema bilo kom zaposlenom, kao što je mentalno ili seksualno maltretiranje ili diskriminatorni gestovi, jezik ili fizički kontakt koji je seksualan, prisilan, preteći, pogrđan ili izrabljivački.</p>

2.3 Zdravlje, bezbednost i sigurnost zaposlenih

Osnova

Telenor je posvećen zaštiti zdravlja i bezbednosti svojih zaposlenih.

<p>Naš standard</p>	<p>Telenor će biti lider u oblasti zdravlja, bezbednosti i sigurnosti zaposlenih kako bi osiguralo zdravlje i bezbedno i sigurno radno okruženje u skladu sa relevantnim međunarodno priznatim standardima.</p> <p>Zdrava i održiva ravnoteža između poslovnog i privatnog života mora biti obezbeđena za sve zaposlene.</p> <p>Opasnosti će biti identifikovane, rizik od njih procenjen, ublažen i praćen kako bi se sprečile nesreće na radu i profesionalna oboljenja.</p> <p>Sa najvećom pažnjom će se voditi računa o neophodnoj bezbednosti zaposlenih. Mere bezbednosti zaposlenih će uvek biti zasnovane na analizi rizika i aktivnostima koje dovode do njegovog smanjenja.</p>
<p>Naše ponašanje</p>	<p>Učinićemo sve kako bismo identifikovali rizike na radu, uspostavili kontrolu i pratili rezultate. Naši rezultati biće objavljeni transparentno i tačno.</p> <p>Svi snosimo odgovornost da se pridržavamo propisanih pravila bezbednosti i postupamo na primeren način, kao i da upozorimo i reagujemo na sve probleme koji mogu biti potencijalna pretnja po zdravlje i bezbednost.</p>

3 Naši odnosi

3.1 Životna sredina

Osnova Naše je okruženje suočeno sa izazovima i pretnjama koje mogu negativno uticati na klimu, resurse i kvalitet života. Kao značajan korporativni građanin Telenor je posvećen vođenju svog poslovanja uz dužno uvažavanje našeg uticaja na životnu sredinu.

<p>Naš standard</p>	<p>Telenor je opredeljen da na najmanju meru svede uticaj svog poslovanja na životnu sredinu.</p> <p>Telenor će se pridržavati svih relevantnih lokalnih i međunarodno priznatih standarda, svesti na najmanju moguću meru uticaj na životnu sredinu i stalno poboljšavati svoje ekološke rezultate korišćenjem održive nabavke.</p> <p>Podržaćemo razvoj i širenje tehnologija koje su neškodljive za životnu sredinu.</p>
<p>Naše ponašanje</p>	<p>Doprinećemo smanjenju upotrebe iscrpivih resursa, uključujući energiju, vodu i sirovine.</p> <p>Doprinećemo smanjenju emisije štetnih materija u životnu sredinu, uključujući otpad, emisije CO2 i drugih emisija i ispuštanja u vodu.</p>

3.2 Korisnici

Osnova Naša vizija je da osnažimo društvo; mi pružamo našim korisnicima sve prednosti digitalnih komunikacija i na taj način omogućavamo svakome da unapredi svoj život, gradi društvo i obezbedi bolju budućnost za sve. Naša misija je da smo tu da pomognemo korisnicima. Postojimo da bismo im pomogli da iskoriste sve prednosti povezanosti. Naš uspeh se meri strašću sa kojom korisnici govore o nama.

<p>Naš standard</p>	<p>Telenor će ostvariti rast tako što će biti poželjan i vredan poverenja svojih korisnika pružajući povoljne usluge.</p>
<p>Naše ponašanje</p>	<p>Korisnike ćemo dočekivati sa uvidom, poštovanjem i razumevanjem. Ključ za ostvarivanje naše vizije i misije je mentalni stav po kome svi rade zajedno sa zajedničkim vrednostima: <i>make it easy</i> (olakšati), <i>keep promises</i> (ispuniti obećanja), <i>be inspiring</i> (nadahnjivati) i <i>be respectful</i> (uvažavati).</p> <p>Uvek nastojte da ispunite potrebe korisnika na najbolji mogući način, istovremeno poštujući zakone, propise i Telenor Way.</p>

3.3 Dobavljači

Osnova Naši dobavljači su od suštinske važnosti za našu sposobnost da poslujemo i pružamo proizvode i usluge korisnicima. S obzirom da se Telenor uvek dovodi u vezu sa svojim dobavljačima, njihovo ponašanje može uticati na reputaciju Telenora.

Naš standard	<p>Tretiraćemo dobavljače korektno i ravnopravno.</p> <p>Dobavljači koji se nadmeću za ugovore sa Telenorom moraju biti u stanju da veruju u Telenorov proces selekcije.</p> <p>Telenorovi dobavljači će se pridržavati Telenorovih principa za ponašanje dobavljača.</p>
Naše ponašanje	<p>Pri izboru dobavljača primenjivaćemo uspostavljene smernice i procedure.</p> <p>Pomoći ćemo dobavljačima da shvate Telenorove principe ponašanja dobavljača.</p> <p>Takodje treba voditi računa o ponašanju dobavljača koje može predstavljati kršenje naših principa o ponašanju dobavljača i o tome izvestiti svog lidera.</p>

3.4 Konkurencija

Osnova Lojalna i ravnopravna konkurencija važna je za društvo i doprinosi povećanju blagostanja i takodje stvara poslovne mogućnosti za Telenor.

Naš standard	<p>Telenor podržava lojalnu i otvorenu konkurenciju na svim tržištima, kako nacionalnom tako i međunarodnim.</p> <p>Konkurentnost Telenora na tržištu zasnivaće se na dobrim proizvodima i uslugama po pravoj ceni.</p>
Naše ponašanje	<p>U susretu sa konkurencijom Telenora budite uvek otvoreni i profesionalni.</p> <p>Nećemo dovesti do niti učestvovati u bilo kakvom kršenju opštih ili posebnih propisa o konkurenciji, kao što su nezakonita saradnja u utvrđivanju cena, nezakonita podela tržišta ili bilo koje drugo ponašanje koje je protivno relevantnim zakonima o zaštiti konkurencije.</p>

3.5 Korupcija i uzimanje/davanje mita

Osnova Korupcija predstavlja pretnju poslovanju i društvu u svim zemljama. Korupcija podrazumeva zloupotrebu poverenih ovlašćenja u cilju ostvarivanja lične koristi. Ta aktivnost je protivzakonita i za sobom povlači novčanu i zatvorsku kaznu. Korupcija podrazumeva uzimanje/davanje mita, olakšice pri plaćanju i druge vidove ponašanja koje trećoj strani pružaju neprikladnu korist. Korupcija može da se pojavi kako u javnom, tako i u privatnom sektoru. Za Telenor, borba protiv korupcije nije samo zakonska obaveza i etički standard već je u našem interesu da zauzmemo čvrst stav protiv korupcije.

Naš standard	<p>Telenor ima nultu toleranciju prema svim oblicima korupcije i čvrsto se protivi svim oblicima njene primene.</p>
Naše ponašanje	<p>Nikada nemojte nuditi, davati, tražiti, prihvatati, niti primati bilo kakav oblik mita. Podmićivanje je pokušaj uticanja na odluku treće strane nuđenjem nedopuštenog ili neprikladnog podsticaja.</p> <p>Nemojte koristiti dogovore sa posrednicima kako bi kanalisali isplate bilo kome zarad podsticanja korupcije.</p> <p>Neophodno je s posebnom pažnjom izabrati poslovne partnere i saradivati s njima, kako Telenor ne bi bio uključen u korupcijske aktivnosti.</p>

3.6 Pokloni i znak pažnje u poslu

Osnova Ponekad je teško napraviti razliku između korupcije i poklona ili poslovne pažnje, zbog toga treba obratiti posebnu pažnju.

Naš standard	Mi ne nudimo niti prihvatamo skupe i ekstravagantne poklone kao vid poslovne pažnje. Isto tako, ne nudimo niti prihvatamo na poklon bilo kakvu gotovinu, ili gotovinski ekvivalent. Prihvatljivo je ponuditi, dati, prihvatiti ili dobiti poklone koji su promotivni materijali minimalne vrednosti i obično imaju istaknut logo kompanije. Izuzeci se mogu napraviti pojedinačno i u posebnim okolnostima, uz neophodno odobrenje generalnog direktora poslovne jedinice.
Naše ponašanje	<p>Bićemo stalno oprezni kada nudimo ili prihvatamo poklon i poslovnu pažnju.</p> <p>Nećemo prihvatati poklone ili druge nagrade ako imamo razloga da verujemo da im je namena da nepropisno utiču na poslovne odluke. Ukoliko dobijete poklon koji nije u skladu s Kodeksom ponašanja, neophodno je da ga vratite. Ukoliko to nije moguće, poklon mora da bude predat poslovnoj jedinici i smatra se njenim vlasništvom.</p> <p>U slučaju dileme, uvek treba konsultovati svog lidera.</p>

3.7 Organizacija događaja i drugi aranžmani

Osnova Kada organizujemo ili prihvatamo pozive za večeru ili druge aranžmane, treba istaći da su takvi događaji prihvatljivi, ne predstavljaju korupciju i ne tumače se kao korupcija.

Naš standard	Prihvatljivo je organizovati ili učestvovati u događajima i drugim aranžmanima, pod uslovom da postoji legitiman poslovni razlog, da su troškovi skromni i u okviru razumnih granica, kao i da je Vaš neposredni rukovodilac obavestjen o tome. Nije prihvatljivo organizovati skupe ili ekstravagantne događaje, kao ni prisustvovati takvim događajima, osim ukoliko je to neophodno iz poslovne perspektive i uz pisano odobrenje generalnog direktora poslovne jedinice.
Naše ponašanje	<p>Svog lidera unapred obavestite o organizaciji uobičajenih poslovnih događaja ili o tome da ćete im prisustvovati.</p> <p>Ukoliko je Telenor organizator poslovnog događaja, poput seminara ili prezentacije, kompanija neće pokrivati troškove putovanja, smeštaja i drugih sličnih troškova trećim stranama.</p> <p>Ukoliko prisustvujete poslovnom događaju na koji ste pozvani i koji organizuje treća strana, trebalo bi uvek da platite svoje troškove putovanja, smeštaja i druge slične troškove. Treća strana nikada ne snosi Telenorove troškove.</p>

3.8 Pranje novca

Osnova Kriminalni postupci su štetni po društvo. U ovom kontekstu pranje novca znači prebacivanje prihoda od kriminalnih aktivnosti u sredstva čiji se izvor prikazuje kao legitiman.

Naš standard	Telenor se čvrsto protivi svim oblicima pranja novca.
Naše ponašanje	<p>Poslovaćemo samo sa partnerima koji se bave zakonskim poslovanjem sa sredstvima koja potiču iz zakonitih izvora.</p> <p>Preduzećemo razumne korake kako bismo sprečili i otkrili bilo koji oblik nelegalnog plaćanja, i sprečili da drugi koriste finansijske transakcije Telenora za pranje novca.</p>

3.9 Informacije, komunikacija i mediji

Osnova

Zainteresovane strane imaju legitimno pravo na informacije o Telenoru i njegovim rezultatima. Ta prava je moguće ostvariti samo ako pružamo tačne, pouzdane, blagovremene i relevantne informacije kao osnovu za njihovu procenu.

<p>Naš standard</p>	<p>Informacije koje daje Telenor biće pouzdane i tačne, i ispunjavati visoke profesionalne i etičke standarde.</p> <p>Susreti sa državnim organima održavaće se na otvoren i odgovarajući način. Komunikacije sa medijima, javnošću i finansijskim tržištima obavljaće se u skladu sa uspostavljenim procedurama poštujući propise i praksu koji se primenjuju na javno kotirane kompanije.</p> <p>Telenor poštuje i podstiče interesovanje svojih zaposlenih da budu aktivni građani u javnom životu.</p>
<p>Naše ponašanje</p>	<p>Javne informacije o Telenoru saopštavaće samo lica koja su odgovorna za javnu komunikaciju i uprava Telenora, po ovlašćenju.</p> <p>Zaposleni koji učestvuju u javnim debatama imaju obavezu da jasno prave razliku između svoje uloge kao građana i one kao zaposlenih u Telenoru.</p>

3.10 Politička aktivnost

Osnova

Telenor ne želi da zauzima politički stav niti da ga dovode u vezu s konkretnim političkim pokretima. Međutim, Telenor može učestvovati u javnim raspravama koje su važne za Telenorove strategije i poslovne rezultate.

<p>Naš standard</p>	<p>Telenor ne podržava političke partije, ni u obliku direktne finansijske podrške, niti plaćenog vremena.</p> <p>Zaposleni mogu učestvovati u legitimnim političkim aktivnostima bez pozivanja na Telenor ili svoje zaposlenje u Telenoru. Zaposlenima koji učestvuju u takvim aktivnostima odobriće se odsustvovanje sa posla u skladu sa zakonima i važećim ugovorima.</p>
<p>Naše ponašanje</p>	<p>Unapred obavestite svog lidera ako želite da koristite takvo odsustvo.</p> <p>Svako odobreno odsustvo biće u razumnom vremenskom okviru, i uz dužno uvažavanje potreba tekućih poslovnih aktivnosti, u skladu sa zakonom i važećim ugovorima.</p>

4 Naša sredstva

4.1 Interna kontrola i ovlašćenja

Osnova Interna kontrola, uključujući ovlašćenje za predstavljanje i preuzimanje obaveza u ime Telenora, osiguraće delotvornost poslovnih procesa i prihvatljiv nivo rizika koji oni povlače, zaštitu i upotrebu materijalnih i nematerijalnih sredstava, tačnost, potpunost i blagovremenost finansijskih informacija, kao i praćenje zakona, propisa i smernica.

Naš standard	<p>Telenor će imati takvu internu kontrolu koja obezbeđuje efikasno izvršenje Telenorovih ciljeva, strategija i poslovnih procesa.</p> <p>Svako obavezivanje preuzimaće se u skladu sa važećim propisima i ovlašćenjima.</p>
Naše ponašanje	<p>Primenjivaćemo uspostavljene procedure i smernice. Ukoliko ne postoje važeće procedure i smernice, postupaćemo u najboljem interesu Telenora. U slučaju dileme kako treba postupati, treba konsultovati svog lidera.</p> <p>Obaveze možemo preuzeti samo ako za to imamo ovlašćenje. Ni u kom slučaju ne smemo prekoračiti granice svog ovlašćenja.</p> <p>Interna kontrola je odgovornost uprave, ali zaposleni pojedinačno će dati doprinos tako što će obezbediti da postoje delotvorni i pouzdani poslovni procesi.</p>

4.2 Sukob interesa

Osnova Sukob interesa nastaje kad postoje lični ili spoljni interesi koji se sukobljavaju sa najboljim interesima naše kompanije. Lični interes može biti finansijski interes u nekoj drugoj kompaniji ili prilikom transakcije, a lični odnos uključuje, I ne ograničava se samo na užu porodicu ili odnos (interes) koji može neprikladno uticati na naše prosuđivanje i odlučivanje.

Čak iako verujemo da neki spoljni interes neće uticati na naše rasuđivanje, ukoliko postoji osnov drugi mogu opravdano pomisliti da su interesi značajni, može postojati utisak sukoba interesa.

Naš standard	<p>Rad u Telenoru nikada ne sme biti podređen ličnoj dobiti ili koristi. Svaka odluka doneta u ime Telenora biće zasnovana na objektivnoj i korektnoj proceni interesa Telenora, bez drugih uticaja .</p> <p>Postojanje stvarnog ili mogućeg sukoba interesa je potrebno prijaviti lideru ili nadležnom organu.</p> <p>Prijavljen sukob interesa biće razmatran u skladu sa važećim dokumentima Telenora.</p>
Naše ponašanje	<p>Nikada nemojte uzimati aktivnu ulogu niti pokušavati da utičete na odluku ukoliko imate stvaran ili moguć sukob interesa, ili ako postoje druge okolnosti koje mogu dati osnova da se vaše prosuđivanje dovede u pitanje, sem ako niste prethodno dobili odobrenje svog rukovodioca. Takvo odobrenje može biti dato samo ako se smatra da je to u najboljem interesu kompanije.</p> <p>Ukoliko se javi sukob interesa, na sopstvenu inicijativu procenite okolnosti koje mogu povlačiti sukob interesa ili vašu nepristrasnost i odmah obavestite svog rukovodioca o tim okolnostima.</p>

4.3 Lični interesi i aktivnosti

Osnova Angažman na pozicijama ili postavljjenjima izvan Telenora može uticati na radni odnos sa Telenorom ili biti u sukobu sa poslovnim interesima Telenora.

Naš standard	Menadžeri i zaposleni neće prihvatati dužnosti ili pozicije izvan Telenora u obimu ili sa opterećenjem koje može uticati na njihove radne sposobnosti i kapacitete, osim ako njihov lider ne odobri takve dužnosti ili pozicije.
Naše ponašanje	Pre prihvatanja bilo koje spoljne dužnosti ili pozicije razmotrićemo kako to utiče na naše sposobnosti i radne kapacitete. Ukoliko verujemo da će to negativno uticati na Telenor, uzdržaćemo se od prihvatanja takvog postavljenja. Za dužnosti izvan Telenora koje mogu uticati na našu radnu sposobnost i kapacitete potrebna je prethodna pisana saglasnost lidera.

4.4 Poverljivost

Osnova Informacije mogu biti vredne za Telenor ili se moraju čuvati kao poverljive jer uključuju zaposlene ili treće strane. Neovlašćen pristup takvim informacijama može ugroziti vrednost i negativno se odraziti na ugled Telenora.

Naš standard	U Telenoru čuvamo informacije osetljive prirode ili one koje su iz drugih razloga klasifikovane kao poverljive. Sa informacijama spoljnih strana postupaće se najmanje sa istim stepenom poverljivosti kao i sa našim sopstvenim. Dužnost čuvanja poverljivosti nastaviće da važi i posle završetka radnog ili ugovornog odnosa sa Telenorom dokle god je informacija poverljiva.
Naše ponašanje	Naša je dužnost da informacije koje pripremamo ili primamo propisno klasifikujemo i otkrivamo samo u skladu sa pravilima i smernicama Telenora. U razgovorima o internim poslovima je potrebno biti obazriv kako bi se izbegla mogućnost da nas neovlašćene osobe čuju. Ukoliko se neka poverljiva informacija podeli sa spoljnim učesnicima, dužnost nam je da se pobrinemo da postoji ugovor o poverljivosti.

4.5 Informacije koje mogu da utiču na cene hartija od vrednosti

Osnova

Kao javno kotirana kompanija, Telenor podleže strogim pravilima koja regulišu postupanje sa osetljivim informacijama koje mogu imati uticaja na tržišnu cenu hartija od vrednosti koje emituje Telenor. Uslov je da investitori, analitičari i druge relevantne strane istovremeno dobiju pristup osetljivim informacijama kako bi se obezbedili jednak tretman i jednaka mogućnost postupanja u skladu s tim informacijama. U tom kontekstu, informacija se smatra osetljivom ako bi investitori te informacije uzeli u obzir u proceni cena hartija od vrednosti.

Naš standard	Telenor će poštovati zakone i propise koji se primenjuju na poslovanje hartijama od vrednosti.
Naše ponašanje	<p>Ukoliko su nam poznate neke osetljive informacije, naša je dužnost da ih čuvamo kao poverljive sve dok ih ne primi berza i ne budu stavljene na raspolaganje kroz informativni sistem berze ili dok informacija ne prestane da bude osetljiva.</p> <p>Ukoliko posedujemo ili primimo informacije koje mogu uticati na formiranje cena hartija od vrednosti, nećemo trgovati tim hartijama od vrednosti dok informacija ne postane javna ili prestane da bude osetljiva. Takve informacije ne smemo davati bilo kome, direktno ili indirektno, osim onima koji su ovlašćeni da ih primaju kako bi obavljali svoje dužnosti za Telenor.</p> <p>Ukoliko posedujemo osetljivu informaciju i imamo dilemu kako da postupimo, treba konsultovati Šefa Investicionih odnosa ili Generalnog zastupnika Grupe.</p>

4.6 Lični podaci i privatnost

Osnova

Korisnici, zaposleni i druge povezane strane moraju verovati da se lični podaci obrađuju na način kojim se ti podaci koriste samo za legitimne poslovne namene.

Naš standard	Telenor će obrađivati lične podatke sa pažnjom i svešću koja je potrebna prema zakonima i propisima. Obrada ličnih podataka biće ograničena na meru koja je nužna za poslovne namene, efikasnu korisničku brigu, relevantne komercijalne aktivnosti i propisnu administraciju ljudskih resursa.
Naše ponašanje	<p>Lične podatke ćemo prikupljati, obrađivati i čuvati samo za zakonite poslovne namene i takvi podaci se neće čuvati duže nego što je potrebno za namene za koje se ti podaci prikupljaju.</p> <p>Lične informacije korisnika će posebno biti obrađivane u skladu sa relevantnim zakonima i propisima o zaštiti ličnih podataka.</p>

4.7 Intelektualna svojina

Osnova Intelektualna svojina kao što su zaštitni znaci(žigovi), autorski radovi, pronalasci, poslovne tajne i know-how, često su vredni i mogu biti od značaja za Telenorov uspeh na tržištu.

Naš standard	Telenorova intelektualna svojina štitiće se od neovlašćenog pristupa, deljenja i nezakonitog korišćenja. Telenor će poštovati intelektualnu svojinu drugih.
Naše ponašanje	Potrebno je da intelektualnu svojinu štitimo i obrađujemo u najboljem interesu Telenora. Posebno, spoljnim stranama nećemo stavljati na raspolaganje nezaštićenu intelektualnu svojinu bez prethodnog ovlašćenja lidera i ugovora o poverljivosti potpisanog između takvih strana. Intelektualna svojina drugih neće biti povređena. Naročito ćemo poštovati sve obaveze poverljivosti u odnosu na poslovne tajne koje saopšte treće strane.

4.8 Imovina i osnovna sredstva

Osnova Osnovna sredstva Telenora predstavljaju značajnu vrednost i važna su za njegov uspeh na tržištima na kojima Telenor posluje.

Naš standard	Imovina i osnovna sredstva Telenora, tj. zgrade i oprema, vodiće se i čuvati na način kojim se štiti njihova vrednost. Imovina i osnovna sredstva Telenora koristiće se samo za poslovne namene, osim ako nije drugačije dogovoreno u uslovima zapošljavanja ili prema Telenorovim procedurama i smernicama.
Naše ponašanje	Koristite imovinu i sredstva Telenora sa dužnom pažnjom i na način kojim se štite vrednosti. Poštujte zahteve, naloge i smernice Telenora o zaštiti od spoljnih pretnji, uključujući terorizam, cyber kriminal i prevare.

4.9 Računovodstvo i finansijsko izveštavanje

Osnova

Kao javno kotirana kompanija, Telenor podleže strogim zahtevima u pogledu finansijskog izveštavanja o poštovanju MRS/MSFI, Međunarodnih standarda za finansijsko izveštavanje i opšte prihvaćenih računovodstvenih principa. Pouzdano, transparentno, dosledno i blagovremeno izveštavanje o finansijskim rezultatima uvećava poverenje investitora i drugih akcionara u Telenor i pruža jednaku mogućnost postupanja u skladu sa tim informacijama.

<p>Naš standard</p>	<p>Računovodstveni principi Telenora obezbediće da su sve transakcije propisno evidentirane u skladu sa lokalnim zakonima i opšte prihvaćenim računovodstvenim principima.</p> <p>Godišnji finansijski i periodični izveštaji biće u skladu sa lokalnim zakonima, MRS/MSFI i opšte prihvaćenim računovodstvenim principima.</p>
<p>Naše ponašanje</p>	<p>Pridržavaćemo se Telenorovih računovodstvenih principa za knjiženje transakcija i propisno dokumentovanje kako bismo obezbedili da poslovne transakcije budu evidentirane i dokumentovane u skladu sa važećim računovodstvenim principima.</p> <p>Ukoliko učestvujemo u Telenorovim procesima izveštavanja, potrebno je da razumemo važeće zahteve u pogledu priznavanja, vrednovanja i prikazivanja transakcija i/ili zahteve MRS/MSFI i drugih relevantnih standarda.</p>

5 Postupanje u slučajevima kršenja Kodeksa ponašanja

5.1 Prijavljanje

Telenor je rešen da neguje kulturu u kojoj se zaposleni osećaju bezbedno da mogu da podele svoje etičke nedoumice i otvoreno progovore o mogućim povredama Telenorovog Kodeksa profesionalnog ponašanja. Telenoru je važno da o tome otvoreno govorite!

Važan deo Kodeksa ponašanja je upravljanje njegovim povredama, uključujući relevantne zakone, propise i Upravljačka dokumenta. Takve povrede biće definisane kao incidenti u poštovanju propisa. Relevantan Rukovodilac koji se stara o etici i poštovanju Kodeksa ponašanja biće zadužen za rešavanje incidenata u poštovanju propisa, u skladu sa zahtevima definisanim u Upravljačkim dokumentima.

Molimo vas da Rukovodiocu za etiku i poštovanje Kodeksa ponašanja prijavite svaki postupak koji potencijalno može predstavljati povredu Kodeksa ponašanja. Molimo vas da se konsultujete sa lokalnim Rukovodiocem za etiku i poštovanje Kodeksa, dežurnom linijom za etiku i poštovanje propisa ili vašim liderom u vezi prijavljivanja povrede Kodeksa ponašanja.

Dežurna linija za etiku i poštovanje propisa je poverljiv internet i telefonski prihvatni sistem koji je Telenor grupa stavila na raspolaganje zaposlenima u svim kompanijama u Telenor grupi i drugim ključnim javnostima. Sistem prihvatanja vodi Navex Global, nezavisni provajder usluge koji se nalazi u Evropskoj uniji. Sve prijave obrađivaće i razmatraće posebna Služba za etiku i poštovanje Kodeksa ponašanja Telenora.

Sve prijave su tretirane kao strogo poverljive. Podnosilac prijave ima mogućnost da izvrši anonimnu prijavu i u tom slučaju nijedna informacija sa njegovog kompjutera (poput IP adrese) ili telefonskog broja, neće biti zabeležena. Telenor ne dopušta represalije, niti protivmere ma koje vrste protiv onih koji u dobroj veri prijave povredu ili sumnju da je učinjena povreda pravila Telenorovog Kodeksa ponašanja.

Dežurna linija za etiku i poštovanje propisa, uključujući i pregled lokalnih besplatnih brojeva, nalazi se na linku:

<http://telenorhotline.ethicspoint.com>

Kontakt informacije o lokalnom Rukovodiocu za etiku i poštovanje propisa možete pronaći na WoW intranet portalu.

Kontakt informacije Rukovodioca Grupe za etiku i poštovanje propisa:

Telenor ASA
Rukovodilac Grupe za etiku i poštovanje propisa
NO-1331 Fornebu
Norveška
E-mejl: compliance@telenor.com

5.2 Sankcije

Oni koji povrede Kodeks ponašanja moraju biti spremni da se suoče sa posledicama koje će odražavati vrstu i razmeru povrede. Ozbiljna kršenja mogu dovesti do raskida radnog odnosa.

Pogrešno ponašanje koje može povući disciplinski postupak uključuje (ali nije ograničeno na):

- Povredu ili traženje od drugih da prekrše Kodeks profesionalnog ponašanja
- Propust da se momentalno ukaže na poznato kršenje ili sumnju na kršenje
- Odbijanje saradnje u Telenorovoj istrazi mogućih povreda
- Odmazdu protiv zaposlenog zbog dobronamernog prijavljivanja zabrinutosti za integritet

Upravni odbor će preduzeti odgovarajući postupak u istrazi svakog kršenja. Ukoliko je do kršenja došlo, Telenor će preduzeti onaj disciplinski postupak ili preventivnu meru, koju bude smatrao odgovarajućom.